

Анотация

„Съвременните технологии поставят човечеството под безпрецедентна заплаха. Тази книга не е за програмисти, които пишат AI код, или за политици, които твърдят, че могат да контролират технологиите. Тази книга е за вас. Защото вие сте единствените, които могат да обърнат нещата към по-добро.“ Това е посвещението на автора Мо Гаудат към читателите на новата му книга „Страшно умен“, посветена на изкуствения интелект, на неговата все по-задълбочаваща се роля в живота ни и на начините, по които ние можем да регулираме тази роля и да направим живота си с технологиите по-добър.

Изкуственият интелект (ИИ) е по-умен от човека. Той обработва информация със светкавична скорост и работи по определени задачи толкова целенасочено, колкото човекът не би могъл. ИИ вижда в бъдещето, предвижда резултати и прави изводи. Защо тогава толкова често прави грешки и защо тези грешки могат да са фатални за създателите му и за бъдещето на човешкия вид?

Отговорът е: заради хората. Човек пише алгоритмите, които определят начина на работа на ИИ, и по тази причина тези алгоритми отразяват един несъвършен свят. Значи ли това, че сме обречени? В „Страшно умен“ Мо Гаудат, автор на международния бестселър Solve for Happy „Алгоритъмът на щастието“, използва значителния си опит, за да отговори на този въпрос и да покаже какво можем да направим всички ние сега, за да научим себе си и нашите машини да живеят по-качествено. С повече от 30 години опит в областта на технологиите и бившата си роля на главен изпълнителен директор на Google X, никой не е в по-добра позиция от Мо Гаудат да обясни как работи изкуственият интелект на бъдещето.

През 2049 година ИИ ще е милиард пъти по-интелигентен от човека и до голяма степен самоуправляващ се. В

книгата „Страшно умен“ се обяснява как можем да променим настоящата траектория на това движение и да направим така, че да сме сигурни, че ИИ ще гарантира оцеляването ни като вид. Книгата предлага подробен план за това как да се опазим от опасностите на ИИ, как да опазим децата си от разрушителните му ефекти върху мисленето и съзнанието, и практически върху цялата планета.

Мо Гаудат е предприемач, ментор и автор на няколко бестселъра. Съосновател е на над двайсет самостоятелни бизнес начинания в областта на здравеопазването, храненето и недвижимите имоти. Ментор е на десетки стартапи в тези сфери. Пише професионално за бизнес и за съвременните иновации в технологиите.

Съдържание

Отзиви за книгата		9
Въведение: Новият супергерой		15
Част първа	Страшната част	33
Глава първа	Кратка история на интелигентността	35
Глава втора	Кратка история на нашето бъдеще	58
Глава трета	Три неизбежни неща	76
Глава четвърта	Нежна антиутопия	109
Глава пета	Под контрол	138
Обобщение на страховитата част		167
Част втора	Нашият път към утопията	169
Глава шеста	И тогава те се научиха	171
Глава седма	Изграждане на нашето бъдеще	198
Глава осма	Бъдещето на етиката	225
Глава девета	Днес аз спасих света	250
Обобщение на интелигентната част		303
Всеобща декларация за глобалните права		306
Послеслов: Тортата е лъжа		309
За автора		322
Източници		323

Отзиви за книгата

„Мо Гаудат е моят житейски гуру. Неговите текстове, идеи и щедростта, с която ги споделя, промениха живота ми към по-добро по много начини. Всичко, което той пише, е просветляващо познание за това как да бъдем хора.“ – Елизабет Дей

„Действено и смело четиво, което дава тласък на хората, за да си върнем управлението на ИИ и съответно съдбата на света, какъвто го виждаме.“ – Д-р Камила Панг, автор на „Обяснение на хората: Какво може да ни научи науката за живота, любовта и взаимоотношенията“ (*Explaining Humans: What Science Can Teach Us About Life, Love and Relationships*).

„От един блестящ ум идва една ужасяваща прогноза – нашите нищожни усилия няма да са достатъчни, за да контролираме възхода на машините... Мо ни повежда на вихрено изследване в посока бързо приближаващата сингулярност и ни предлага отчаян последен шанс да се произнесем за бъдещето на човечеството. Прочетете тази книга!“ – Тим Аш, автор на бестселъра „Освободете своя първичен мозък“ (*Unleash Your Primal Brain*).

„Страшно умен“ не прилича на нищо, което някога съм чел... Това, което Мо прави, е да ни помогне да анализираме какво означава да си човек, като разглежда какво може или не може да се случи с възхода на изкуствения интелект.“ – Попи Джейми, автор и основател на „Щастлив, а не съвършен“ (*Happy Not Perfect*).

„Мозъчната ни мъглявина относно изкуствения интелект го прави едновременно вълнуващ и ужасяващ в еднаква степен. Мо Гаудат е експертният наръчник, от който се нуждаете, за

да ви помогне да дешифрирате реалностите на една сложна тема. Мо пише толкова красиво, че една сложна тема се чете на един дъх.“ – Брус Дейсли, бивш вицепрезидент на Twitter и автор на бестселъра „Радостта от работата“ (*The Joy of Work*).

„Когато се изправим пред бъдещето, можем да изберем дали да отричаме реалността и да страдаме, или да се изправим срещу нея. Можем да се оттеглим в личните си блянове и да се откажем от човечеството или да останем радостни и ангажирани, за да дадем своя принос за подобряване на бъдещето на нашите деца, внуци и бъдещи поколения. Изборът е наш. Аз избирам да „вървя с Мо.“ – Джед Даймънд, доктор по философия, автор на „Просветеният брак“ (*The Enlightened Marriage*) и „Дванадесет правила за добри мъже“ (*Twelve Rules for Good Men*).

„Толкова съм благодарен за работата на Мо – за способността му да прецизира големите идеи, да споделя смайващи изследвания и да вдъхновява за промяна заедно с добротворството. Думите му имат дълбоко осезаемо въздействие върху живота ми. Никой никога не съжалява, че е прочел каквото и да е, написано от Мо Гаудат.“ – Ема Ганън, автор на бестселъра на *Sunday Times* *The Multi-Hyphen Method* и водеща на отличения с награди подкаст *Ctrl Alt Delete*.

„Призивът на Мо е ясен и силен: това е най-голямата отговорност в живота ни – да се развиваме и да поемем пълна отговорност за това как позволяваме на реалността, а в случая на изкуствения интелект, да ни връща ехото на нашите вътрешни мисли и действия. Благодаря ви, че ни дадохте този гениален мощен катализатор.“ – Джон Саней, специалист по стратегии на бъдещето, автор на бестселъри и преподавател в университета Singularity.

„В тази прекрасно написана книга Мо Гаудат показва сериозната заплаха, която представлява за човечеството неизпъл-

нението на отговорността ни като родители на ИИ. Той притежава мъдростта да знае, че решението изисква да се научим да обичаме.“ – Доналд Робъртсън, автор на „Как да мислим като римски император“ (*How to Think Like a Roman Emperor*).

„В „Страшно умен“ Мо Гаудат разпалва пламъците на всички класически страхове, свързани с изкуствения интелект. След това посочва всички пожарогасители и ни учи как да ги използваме.“ – Д-р Робърт Бисуас-Дийнер, автор на „Обратната страна на вашата тъмна страна“ (*The Upside of Your Dark Side*).

„Книгата на Мо Гаудат „Страшно умен“ предлага нова гледна точка за изкуствения интелект. Вместо да се фокусира само върху бъдещото въздействие на изкуствения интелект върху живота на хората, той подчертава значението на ценностите, които му възлагаме, като родители. Неговите задълбочени познания в областта на индустрията, в съчетание със способността му да изследва какво означава да бъдеш човек, е увлекателно четиво. Тази книга ми даде съвсем нова перспектива за това как си представяме нашия свят. Изкуственият интелект не е по-различен от нас самите, той отразява нашата човешка същност, така че да се справяме по-добре.“ – Бодур Ал Касими, основател и главен изпълнителен директор на *Kalimat Publishing Group*.

„Вярвам, че Мо е един от най-значимите представители на нашето време. Той притежава рядка комбинация от автентичност, проникателност и интелигентност. В крайна сметка „Страшно умен“ е книга за поемане на отговорност и работа с фактите. Това е увлекателно четиво, което разглежда съвсем реалните проблеми на изкуствения интелект по отношение на бъдещето ни. Тази книга ще ви предизвика по един много здравословен начин.“ – Оуен О'Кейн, психотерапевт и автор на бестселъри на *Sunday Times*.